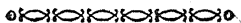

Magyar Hírmondó.

Költ Bétsben, Mind-Szent-Havának (Oktobernek)
31-dik napján, 1794-dik Éfztendőben.

36.

Hadi Környülállások.

Gróf *Clerfayt*, hogy annál bátorságosabbá tehesse, *York* Hertzeggel való közösülését; és az egyesültt Hatalmasságok Státussaiknak tölle ki-telhetőképpen védelmére lehessen: még több Népet is küldött *Werneck* F. M. L. nak 20-dik Oct. ben *Düsseldorf*-hoz; olly hagyomással, hogy *Wesel* és *Reesz* közzé vigye Korpussát nevezett F. M. L. unk.

Koblentzből Oct. 21-dikén: — „Három tsapatokban nyomúlt ezen Város ellen, az ellenség. Eggy tsapat, *Castellaunon* által vette útját, a' *Mosella*' jobb-partján; más tsapat, *Metternichen* által, a' *Mosella*' bal-partján; harmadik pedig, *Mayenen* által. Tegnap este meg-támadták a' Frantziák, Előlvígyázóinknak egész sorát, főképpen *Barkó* Huszárjait, a' kik, csak mostanság érkezének ide segítségül: de nem nyomhatták ki helyeikből a' miénket. Ma reggel megént hasonló fzerentsét próbált az ellenség: de nem nagyobb foganattal, mint tegnap. Ide érkeze ma

P p

hozzánk, az a' derék Ts. K. Generális, B. *Beaulieu*; és minekutánna tanátsot tartott volna, *Melas*, *Nauendorff*, és *Mercandin* Generálisokkal: velek együtt, vizsgálására ment *Polifchon* által, a' *Mosella*' tulsó mellyékének. — Nyughatatlankodva várjuk vissza-érkezését. “

Moguntziából Oct. 21-dikén: — „Ezt az öldalt el-hagyja a' *Prusszus* Sereg, és egészen vissza-vonja magát a' *Rajna*' jobb mellyékére, több helyeken fel-állított hájó-hidakon. Gróf *Kalksteintól* Gen. *Neu* vette tegnap által az ide-való *Kommen*-dánsságot. Tizenennyöltz ezer ember fogja fel-váltani az innen el-takarodó *Prusszus*okat. Már bé is szállott hozzánk, mintegy tíz ezer főből — részzerént Ts. K.; részzerént *Palatinatusi*; és *Hessen-Darmstadt* Vitézekből álló Korpus. *Aschaffenburg*ba költözik innen a' *Dikaszeriális* táknak nagyobb része: hanem, *Státus*-Minister és *Kantzellarius* *Báró Albin*, itt marad, néhány *Tanátsos*okkal együtt. “

„A' *Blücher* (Pr.) Generális' győzelméről futamodott; de meg nem bizonyosodott hírre, alkalmatosságot szolgáltattak, a' *Eorposztok* között történt némelly tsaták, mellyekben a' *Frantziák* vesztek. “

Az *Olasz*-Országban lévő Ts. K. Seregoftály' Vezére, Hadi-tármeester Gróf *Wal*lis, következő értelmű Tudósítását útasította *Acqui* Városából *Béts*be, Octób.

17-dik napján: „Még mindúntalan sántzolyák a' Frantziák az *Appenínus*-hegyeknek, tenger felé szolgáló szoross-járásaikat. *Vado* és *Finale* között, fel 's alá járkáltatnak egynehány Bat. okat, a' honnan úgy lehet itélni, hogy semmi újj segítséget nem kaptak: azért igyekeznek ottani Korpussoknak tulajdonképpen-való számát titkolni. S. *Remonál*, és *Vintímigliánál* nem vólt több Népe az ellenségnek, hatodik Octóberig, azokon a' nehány száz lovasokon kívül, a' kik *Onegliából* jöttek *Nizzán* által. Legelső vígyázatjaikat se erősebbítették a' Frantziák. *Savonában* élés-házakat és sü-tő-kementzéket készítenek. “

Genuából Oct. 12-dikén: — „*Pedemontziumi* és *Genuai* birtokaiban, a' *Szár-díniai* Királynak, nintsenek most többen a' Frantziák, húsz - ezernél: mivel alkalmas számú résznek el-kellett menni közzülök, résszerént *Toulon*, résszerént *Marseille* Városába, az ott támadott zenebonáknak letsendesítésére: melly tzél, el is érődött már *Marszély*-ben, minekutánna az oda való leg-nyughatatlanabb Jákobínusok köz-zül, eggy rész árestomba zárattatott; más rész pedig el-illantott. Negyven illetén személlyek jöttek ide tegnap, és tegnap-előtt. “

„*Nizzából* írják, hogy négy közép-szerü frantzia hadi-hajók, meg-támadtak eggy *Perle* nevü, negyven ágyús Angliai

Fregátot, *Port-Mahon* előtt, 's mind addig viaskodtak vele, míg végre magokévá tették. “

Nagy-Britanniából —

„Octobernek 5-dik és 6-dik napjain, olly szörnyű szélvizek dühösködtek a' partok' hofszában, hogy kényszerítették azok által *Lord Howe*, ismét vissza-vinni a' *Torbayi* Ki-kötő-helybe hajós-seregét, mellyben mindazáltal nem esett olly nagy kár; mint a' *Plymouthi*, *Portsmouthi*, *Doveri*, és *Deal*i partoknál feküdt hajókban. *Dover*nél, el-hordta a' szél, az ott táborozott Katonáságnak sátorait is. Húsz terhes-hajókat, mellyek, szenet akartak vinni *London*ba, olly helyre vert, a' mellyen mind fel-akadtak azok. A' bennük vóltt Embereket, nagy ügyyel-bajjal, ki-lehetett még is szabadítani. Két *Hiberniai* szállító-hajókról az a' hír, hogy hatszázig való Katonasággal el-süllyedtek. — A' melly négy *Regementek Északi-Amérikába* rendeltettek, nem szállhattak tengerre Oct. tizedik napja előtt. “

Stevensun és *Duncan* nevezetű *Anglus* Hajós-kapitányok, öt Hajós-legényekkel együtt, *Brest*ből, a' hol fogva tartattanak a' *Frantziák* által, meg-szöktek egy fedeletlen tsónakon, 's szerentsésen *Angliába* érkeztek. Ezek, azt beszélik, hogy *Sept. 19-dik* napján, hat első-nagyságú, és három középserű *frantzia* hadi hajók indul-

tak el a' Bresti Ki-kötő-helyből *Északi-Amerikába*.

Frantzia - Országból —

Meudon, Királyi múlató-hely vala, most pedig, a' múltt esztendőtol fogva, újj hadi-intézeteknek műhelye. *Páris*-hoz két óránnyi járó földre fekszik, a' *Sequana* (*Seine*) víze partján egy halmon, mellynek környéke szép tér-föld. Az újj hadi Intézetekről, és *Meudon*ról, következő summájú Elő-adást terjesztett a' Közjóra ügyelő Deputátzió, *Prieur* nevű Tagja által, a' Nemzeti-gyűlés' eleibe, Septembernek 26-dik napján: „Tudni-való, hogy a' hadakozás mestersége, nagyon tökéletesebbítetett már ma. Ennek találmányai, jótétemények az Emberi-nemre nézve: mivel a' tapasztalás bizonyítja, hogy mentől rettentőbbek némelly fegyverek: annál kevesebb Emberek vesznek el azok által. Ha egy oly rettenetes hadieszközt lehetne találni: a' melly által kényszeríttetnék az ellenség, még távolabb tartani magát; mint szokásban vólt eddig: ez, nagyobb előre-való vigyázásra szolgáltatna okot, következésképpen több Embereknek meg-tartatására. A' mai hadak, tsupán az újjabb találmányoknál fogva, nem oly véresék, mint valának a' régi időkben. 1793-dik esztendőben, igen szorult állapotban vóltunk. Egyszerre fel-ébredt a' Nemzet' lelke, és különb különb-féle újj Intézetekről kezdett szó lenni. Láttá a

Közjóra ügyelő Deputátzió, melly hafznos légyen azoknak ki-dolgozása; és melly szükséges, a' próbatételeknek titokban való tartása. 1793-dik esztendőnek Octóber' hónapjában, újj vizsgálódásokat kezdetett a' Deputátzió, az ágyúk eránt: melly munkához, öt hónappal az után, három Tag-jait rendelte - ki Kommisszáriusoknak, 's *Nagy- és Kis-Meudont* környékestől egygyütt mutatta - ki nekik, a' hol tétethetik próbáikat. Különös engedelem nélkül senki oda bé nem mehetett. Minthogy a' próbákhoz meg-kívántató némelly matériálék, messze-földön készűltek: erre nézve Nép-képét-viselő *Bastelier*, minden meg-határozás nélkül való különös Fő Igazgatójává tétetett az egész munkának, 's tellyes hatalmat vett, hogy mindenüvé utazhat, vagy küldhet mást, a' hová szükségesnek itélendi a' menetelt, vagy küldést. Jó előmenetellel tevődtek a' próbák, 's újj rémítő eszközöket szolgáltatottak a' Közönséges-Társaságnak. Idővel, még inkább megfog győzettetni felőlle a' Gyűlés: hogy bizodalját, meg-érdemlette a' Deputátzió. *Meudonból* jöttek p. o. a' Levegő-égi-hajókázók, kiknek szolgálatjok, olly esmeretes a' *Számberi és Móza*i seregnél. A' Levegő-égi-hajókázók' Kompániájába, melly, *Meudonban* állittatott fel, bélop-ták magokat két hajdani Nemesek; 's a' titkos próbatételek' helyére is fel-mászkáltak. Meg-esmértetvén, árestomba zárat-

tattak: 's az után ugyan, ismét szabadon bocsátódtak; de, a' Kompániából el-küldődtek. Ezen történet szolgáltatott alkalmatosságot arra a' Végzésre, hogy a' kibé-megy hír nélkül a' (*Meudoni*) kerületbe: nem halállal büntettetik, a' mint hamissan hírelték némellyek; hanem, mint gyanús, árestáltatik. — Belsőbb részében *Meudonnak*, Romlott- (*Invalídis-*) Katonának a' strázsák, a' kik járkálva tartoznak vigyázni éjjel-nappal. “ — *Prieur*' Előadására, ezt végzette a' N. Gyűlés: „A' *Meudoni* intézetek, helybe-hagyattatnak. Két Nép'-képét-viselőknak kell lenni *Meudonban* szüntelen, és egyiknek közülök, minden fertály-észendőben kell változni.

A' Közjóra-ügyelő Deputátzió' nevében, *Guiton* is közlött a' Nemzeti-gyűléssel egy részt, a' Levegőégi-hajókázók Kapitányának, *Coutelle* Polgárnak jegyzéseiből: — „El-halगतom, *úgymond*, minden környülállásos elő-adását az *Aërofláttal* való bánás' módjának, 's annak|tökéltebbedésének: tsupán az útjáról szóllok valamit az *Aëroflát*-nak. — Minthogy ezt, az a' folyó test vízi, melly, maga szüli a' szélveszeket (t. i. a' Levegő-ég): tehát az *Aëroflátnak* sok szélveszet is kell ki-állani. Igen keményet állott ki *Namur* felett, úgy hogy, helyrehozattatása végett, *Maubeugebe* (*Mobözsbe*) szállítódott vissza. → Onnan viszont,

el-indult 8-dik Sept. ben, és tizedikben *Brüsszel*hez érkezett: a' hol újra orvosláft kellett tenni rajta: 's el-gondolhatjátok, hogy sok embert indított a' kuriózitás (szemfülség), a' műhelyhez való forrásra. *De Coutelle* olly okos ember vólt, hogy második *Meudoni* környeket tsinált ottan, és tsak azt hagyta látni a' mi meg-készült; nem pedig az újj eszközöket, a' mellyek által készült. Nem fogjátok meg-indulás nélkül hallani azokat a' különb-különb-féle ítéleteket, mellyeket *Brüsszel*ben tettek az *Aëroflátról*. Az *Árisztokraták* aggodva tsudálták azt. Sokan még ekkor is kételkedtek felölle, hogy egy illy roppant, és olly könnyen romló készület, nyombán követheti egy ármádiának mozgásait. Mások, el-rémültek azoknak vakmerőségén, a' kik, az *Aëroflátra* merték magokat bízni, s' a' t.

Gallítziának Fő-Városából Lemberg-ből Oct. 17-dikén: — „Midön híre jött először, hogy *Orosz* fogságba esett *Kosciuszko*, senki se' hitte; hanem, 15-dik napján ezen Hónapnak, estvéli tíz órakor egy *Staféta* érkezett ide, olly értelmű *Tudósítással*, hogy *Kosciuszkónak* el-fogattása bizonyos. Még is kétségsbe hozzák némelleyek: de én, annak minden környülállásait is meg-írhatom a' jövő postán.“

Varsónak az *Oroszok* által, két napi verekedés után lett el-foglaltatását hirdeti egy hír, melly tegnap érkezett *Bétsbe*.

Frantzia Ország.

Az egész Néphez intézett Oktatása a Nemzeti-Gyűlésnek, summásan ezeket foglalja magában: „A' ti ditső győzedelmeiteknek közepette, Frantziák! el-akarták temetni a' szabadságot némelly gonosz emberek. — A' ti leg-veszedelmesebb ellenségeitek, belől vagynak, t. i. a' *Rabes-pierre* vétkének örökösi, a' kik, különb-különbféle állortzak alatt igyekeznek megszédíteni, 's rontani benneteket. Szüntelen a' Nép' jussait forgatják szájokban, de csak azért, hogy másokat ki-rekesztve, egyedül magokat tehessék azoknak birtokába. — Ne hagyjátok meg-tsalatni magatokat Frantziák! Vesző-félben vala a' Közönséges-Társaság, a' midőn Ti, egygyet kiáltátok: *Éllyen a' Nemzeti-gyűlés!* 's meg-tartatott a' Közönséges-Társaság. Gondollyátok-meg, hogy míg *Eggy* marad a' Nép, és a' Gyűlés, melly az ő képét viseli: mind addig, erőtelenek lesznek ellenségeitek. Jól tudják ezt azok, a' kik, meg-hasonlást akarnak elközleni közöttek. — Maga részéről a' N. Gy., tántorgás nélkül fogja tenni lépéseit; meg-tartja azt az igazgatást, melly, ki-ragadta a' veszedelemből a' Közönséges-Társaságot, maga tisztaságában és erejében, hogy se' igazságtalanná, se' hazfontalanná ne legyen ez. Esküszünk, hogy helyünkön maradunk mind addig, míg a' tökéletes szabadságot, és tartós békességet meg nem szerzi a' Köz.

Társaság magának, a' Győzedelemnek általma alatt. — A' melly emberben jó szívet nem tapasztaltok, el ne menyetek a' szaván. — A' ti Képviselőitek, meg nem fzenvednek más személyeket, a' közönséges tiztségeknek viselésében; hanem tsupán azokat, kik, a' ti boldogságtokat akarják. — Eggy Nemzet, nem igazgathatja magát egyébképpen; hanem Törvények által. Valami meg-sérti a' Törvényeket: vétek. Szükség, hogy ne legyenek más határai a' szabadságnak, hanem tsak a' mellyeket a' Törvény szabott. A' munkálódó Törvény tartja fel állandóúl, mind a' Vagyon- mind a' Személy-béli bátorságot. — Kinek kell lenni a' Törvénytévőnek? Magának a' Népnek, a' maga Ki-rendelttjei által, kiket, Törvény'-hozásra való hatalommal fel-ruházott. A' Nemzeti-gyűlés, soha se' fog arról meg felejtkezni, hogy számot tartozik adni a' Népnek, tölle vett hatalmairól. A' fundamentomos kéréseket meg-fogja hallgatni: de azt meg nem engedi, hogy tzéllыokat érijék, a' kik, magassabb hangon, és hathatósabban akarnak szólani mint ő. — Frantziák! úgy nézzétek, mint ellenségeiteket, a' kik ezen változhatatlan igazságokat, ki-akarják verni eszetekből. Kerüllyétek azokat, a' kik szüntelen vérről, halálról, és gilljotínról beszéllenek. Betsüllyétek ellenben azokat a' dolgos, jó, és tizta-szívű Embereket, a' kik, magok'-hánytatása nélkül szólnak

és a' ti boldogságtokat munkálódják. A' ti Közönséges-Társaságtoknak fundamentoma, meg-vagyon már vetve; tsendesség kell, hogy az ezen fundamentomon való építés, végre-hajtódhasson. Vessétek fze-meiteket a' szabadságért hartzoló derék Rokonaitokra, kik abban tartják ditsőségjeket, hogy győzzenek, és engedelmeskedjenek a' Törvényeknek. — Parthoz ért már a' Közönséges-Társaság' hajója: vizsza ne vessétek a' haboknak. “

„Diktálljunk békességet a' Külföldnek: emellyünk újj *Herkules*-oszlopait a' *Rajna*; *Móza*; és *Skáldis* folyó-vizek felett. “ — Eggy tzikkelye vala ez, *Bourdon de l' Oise*' Beszédének, mellyben, a' belső tsendességnek meg-fzerzésére 's erősítésére buzdította Octob. 14-dikén, a' N. Gyülését. “

Elegyes Tudósttások.

Londonból Oct. 10-dikén; — „*Holcroft* Tamás, (kinek neve, említődött vala már a' múltt postán, az Ország' és Király' bántóknak íteltetett Személyek' neveik között), nem vala még akkor elfogva, midön meg-hallotta, hogy ő is vádoltatik, hanem maga önként ment az Itélő-Szék eleibe, és az Elölülöt így szólította meg: „Milord! úgy hallom, hogy engemet azzal vádolnak, mintha az Ország' és Király' ellen vétettem volna, és azért önként jelentem meg ezen Szék előtt.

Ha vétkes vagyok, kívánom, hogy az én vétkem, minden környülállásával; ha ellenben ártatlan vagyok, ártatlan gondolkodásom módja, és magam viselése, Világ eleibe terjesztessenek. A' Bíró erre így felelt: Én az Urat nem esmerem, és így azt sem tudom, az Úr é az, a' kit vádolnak? — *Holcroft*: „Ezt én is szintén úgy nem tudhatom. — A' *Bíró*: „Talám hát jobb volna az Úrnak tsendességben lenni, annyival inkább, mivel többen is lehetnek azon a' néven. — Ez után ott mindjárt elfogatta a' Korona' Prókátora *Holcroft*ot. Ez tsak azt kérte, hogy a' Titoknokját is hadd vihesse magával a' fog-házba. Az Elölülő' válassza a' vólt; hogy ebben nem kedvezhetne, és hogy azt, másutt kellene kérni. — *Holcroft*: „Nem kívánok — *ügymond* — kedvezést, hanem igazságot. — Az Igazság' rendes útján, két Prókátorokat — *Erskine* és *Gibbs* nevezetűeket — kapott *Holcroft*, maga mellé, Védelmzőknek. “

A' *Svéd* Igazgató Hertzeg, meg-kegyelmezett *Ehrenström* életének.

Ötödik Oct. ben érkezett *Genuába* a' Frantzia Közönséges-Társaságnak új Követje, — *Dantier Villiard* nevű Polgár — kit, az oda-való szokás szerént, négy kirendeltetett Pátrítziusok közöntöttek, a' *Közönséges-Társaság*' nevében. “

Bétsben a' *Békességről* sokan sokat beszélnek; de bizonyost nem tudhatnak.

A' *Tarnopoli* Kerületből egy *Nemesember*, olly ajánlást tett *Ö Ts. K. Felségének*, hogy saját költségén egy *Svadron* *Könnyű-lovasságot* fog fel-állítani köz-hafzonra.

Katonai Elő menetelek.

A' *Likkai* Határőrző *Reg.* ben *Első-Májorságra* lépett *Boxich* Márk Úr; ennek helyébe pedig, *Második-Májorra* lett, ugyan azon *Reg. béli* Kapitányból, *Oreskovich* Úr.

* * *

* * *

* * *

H í r a d á s.

Régen jelentődött már a' *Magyar Hazának*, hogy, *Egészséget tárgyazó Katechismus* név alatt, ki fog adódni egy *igen hasznos könyvetske*, melly, németből fordított magyarrá. *Leg-jobban* sajnálom én, hogy mind eddig is nem használhatta azt a' *Publikum*. Most immár folytában nyomtattatom, és kevés idő múlva, örömmel ki-botsátom kezeim közzül. *Fő óhajtásom*, hogy olly' betses lenne az a' *Magyarok* előtt, mint *Német-Országban*, a' hol már *száz-ezer* nyomtatványnál is több el-széjjeledett, a' *Nép*, és az *Oskolába* járó gyermekek között. Sok, minden *Vallású Püspökök*, 's *Földes Urak*, eze-

renként vették azt, hogy ki - oszthassák Alattvalóiknak; az Oskola-mestereknek, és a' gyermekeknek.

Nem szükség, hogy különösen ditsérem e' Könyvetskét; midőn elegendő ditsérete telik a' ki - pallérozott Nemzeteknél lévő nagy betséből. Szent Igazság az, hogy ha az Egység leg - szükségesebb az emberi - életre: az az eszköz bizonyosan leg - hasznosabb az Embereknek, melly által őriztetik az egészség, vagy az el - vesztett vissza - szereztetik. — Az *Egéséget tárgyazó Katechismus*, szépen és igen értelmessen taníttya azt: mi módon őrizhetjük egészségünket. Mert meg - esmértet benünket, mind azon dolgokkal, mellyek, ronthatyák az egészséget. Valóságos *Dietetika* ez tehát: de minden Másnál azért lehetkülönbb; mivel a' Köz - néppel igen értelmessen szól: nem áll vastag Köttetekből; mellyek sok idejét vennék el az Olvasónak; sem nem drága árrú.

Többre is Út - mutatónk még az *Egéséget tárgyazó Katechismus*. Tanít t. i. különösen a' Gyermekeknek neveléséről; a' Kisdedekkel való bánásról; azoknak olly formán való gondviselésekről 's táplálásokról, hogy ép 's erős Emberek válhassanak belőlök. — Tanít továbbá a' Betegkekhez való látásról; a' maga - tartásról, és miképp' könnyebbíthet ott a' Nem - orvos; a' hol Orvos nintsen. — Szép oktatásokat

ád a' közönséges uralkodó Betegségek eránt. Tanít végtére némelly ragadó betegségekről, mellyek, gyakran megfordúlnak az Emberek között: p. o. a' Himlőről; Veres-himlőről; 's ezeknek az emberek közül való nem lehetetlen ki-irtásáról; a' Vérhasról, a' meg fagyott, vagy megfúlott Embereknek fel-elevenítéséről 's a' t.

Szükség, hogy e' Könyvetske eránt, még a' következendők is tudtára legyenek a' Publikumnak :

1.) Ez a' *Katechismus*, minden-féle Vallású Embernek való. — A' Név, senkit se idegeníttsen tőlle. Megvallom, hogy azok miatt, kik a' Néven építik Vallásokat, jobb lett volna, másképpen nevezni a' Könyvetskét Böltsen, de későn, emlékeztetett engemet erre, *Jenából* írtt Levele által, egy nagy reménységű Hazánkfia, *Zsöldos* János, a' ki, *Jenában* foglalatoskodott akkor, most pedig *Béts*-ben foglalatoskodik, az Orvosi Tudományban. Ez, Hazájához viseltető szeretetéből, és a' Német bölts Szerzőnek Doktor *Faust*-nak; nem különben *Saltzman*, és *Lentz* Úrakkal is — amaz híres *Schepfenthal*i Institutum' Első és Második Direktorainak, — kérésére, maga is hozzá-fogott volna már e' Könyvetskének fordításához, ha általam meg nem előztetett volna. Örültek a' nevezett derék Német Tudósok, hogy már *Magyar-Országban* is el-terjedhet az a' drá-

ga Találmány, mellyre mindég leg-első
szüksége lett volna az embernek, és még
is olly' késő szüleménnyel, a' tökéletesség-
re iparkodó emberi-törekedésnek. Ditse-
kedem, hogy örömöknek jelentése mellett
vettem is betses izenettyeket, illy' szép ki-
fejezéssel: „*Köszönik az Emberiséghez
vonzó indulatomat.*

2.) A' Fordítás által, egészen más
formába öntetett az eredeti Könyvetske,
szaporodott is olyan Kérdésekkel, mellyek
még szükségesek valának a' Magyarokra
nézve.

3.) A' kritikusabb Olvasókra nézve,
meg-kell vallanom, hogy Jobbításom mel-
lett, össze kevertem még is az okosabbakat
és együgyűbbeket, — a' Tanítókat és Gyer-
mekeket — oktató Kérdéseket. Mintegy
kénytelen tettem ezt azért, hogy bár egy
(nem két-féle) Könyvetskét volna kedvek
olvasni falusi Magyarainknak. Az okos Ok-
tató meg-ítélheti, mellyik kérdés illőbb a'
gyermekeknek. — De hiszem, ha valóságos-
san Oskolába is fel-vétné ez a' Köny-
vetske, igen könnyen lehetne azon változ-
tatni.

Kis József — Gróf Széchenyi
Ferencz ö Exc. ájának Udvari
Orvosa. mk.

